

0722 531 385

646 518 1014

השבוע בקו
ואסתר ואתקדש
מבחר שעורים ושיחות על
עבודת ימי
ספירת העומר
מחשובי המספיעים שליט"א
בשלושה 30

ההתלהב

גליון שבועי לגילוי אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' ותלמידיו

הלימוד היומי בספרי חסידות

לשבוע הבעש"ט
ספ"ק כתר שם טוב

יום	סימן
ראשון	רסה
שני	רסו
שלישי	רסז
רביעי	רסח
חמישי	רסט

פרשת אמור תשפ"ב / גליון ר"ו

נקודה מועד דא"ח כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א **דזח אפנו**

עבודת הפרשה מספרי החסידות - בשפת המעשה **דיבורי חסידות**

חטא?! הרי יש כאן אלף!

גם היצר הבווער ביותר - אינו יכול לבעור מבלי אלופו של עולם. הדבר הנורא והמכאיב כאן הוא רק שהוא בגלות בהסתרה רחמנא ליצלן

ענין ספירת העומר לגאול את המידות, שכל מציאותנו תתאחד עם השי"ת

ענין ספירת העומר. מבואר בווהר הקדוש (אמור זצ"ל) שלאחר שיצאנו מטומאת מצרים בפסח, אנו צריכים לטהר את עצמנו לגמרי שבע שבתות, כדי שאור כך נוכל להתחבר אליו יתברך בחג השבועות. ויש לבאר למה עדיין צריכים להיטהר לאחר שקדשנו השי"ת ביציאת מצרים.

מבואר ב'אור המאיר' (אמור) שביציאת מצרים האיר לנו השי"ת את האמונה הברורה, היינו גאות ה'דעת', ומזה יש לכל אחד מאתנו אמונה בהשי"ת שלית אתר פנוי מיניה ולית מחשבה תפיסא ביה כלל, עד שמכח זה אפילו קל שבקלים מוכן ומזומן למסור נפשו להשי"ת.

אלא שאף שנגאלה הדעת עדיין לא נגאלו המידות, ולכן המציאות הרגילה שלנו, וההרגשים והמשיכות שלנו בחיי היום יום, עדיין נשארו גם לאחר יציאת מצרים משוקעים תחת שליטת הגוף והנפש הבהמית שרוצה רק עצמיות.

ולכן ניתנו לנו ימי הספירה, ומצות ספירת העומר, כדי להאיר את אור הדעת במידות. וזאת על ידי שנגלה בעצמנו את האמונה יותר ויותר, שלית אתר פנוי מיניה והכל הוא השי"ת. ואז מתעוררות המידות להשי"ת, שאוהב את השי"ת ומשתוקק להתאחד עמו, ושמה בכל מצוה שעל ידה מתדבק להשי"ת, וירא מכל עבירה שלא יפרד ח"ו מהשי"ת, ונעשית כל מציאותו מאוחדת ומיוחדת להשי"ת. ולא רק בנקודת לבו מוסר נפשו להשי"ת ומאמין בו, אלא בחיי היום יום הוא כל כולו אמונה בהשי"ת ועובד השי"ת.

ואחר כך זוכים ליום שמחת לבנו, יום החמישים, יחוד השלם, כמו שכתוב "אתה הראית לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו" (דברים ד, לה), שכל הקומה נעשית כל כולו אמונה ומיוחד להשי"ת.

מקור: רעוא דרעיון תשע"ז; הדעה והדיבור שלי"ז

400 גליונות לזיכוי הרבים
 לעילוי נשמת
 הרב החסיד ר' דן ב"ר חיים ז"ל שווארץ
 נלב ע"ג א"ר תשע"ח
 נדבט בנו הרה"ח ר' יואל שווארץ שליט"א מאנסי

500 גליונות לזיכוי הרבים
 נדבט הרה"ח ר' משה בלוי שליט"א
 להגן הדלת בנו למול טוב
 פתח חסידות וחסידות ר' יחזקאל שניידמן
 השלום זכר יתיקיים בהיכל השמחות

לידי עבירה חלילה ואינו רוצה לעשותה מחמת הקב"ה, או עושה איזה מצוה מחמת יראת ואהבת הקב"ה, נקרא הבחינה הזאת בחינת א' - והוא בחינת 'אני ראשון', והבחינה הנ"ל ח"ו נקרא 'אני אחרון'. ובודאי 'אני' היינו בחינת האחרון' מגעגעת לבא לבחינת 'אני ראשון' לחיותה, כי כל ירידת המדריגה בשם מיתה נקראת. ובהעלות אותה היינו או שעושה מצוה כנ"ל, או שמוע עצמו מן העבירה כנ"ל, או שחור בתשובה על מה שעשה כבר, ובה הוא מחיה 'אני האחרון' על ידי 'אני הראשון', ואז נעשה התפסות אור אלוהות מעילא לתתא ונעשה 'אני אחרון ואני ראשון ומבלעדי אין אלקים'. כי בודאי לא עזב ה' את הארץ רק הוא משגיח בעיניא פקוחא על כל מריטה הנעשים בעולם הזה ובכל העולמות והוא המחיה את כולם. והוא הרמז 'אשר יעשה אותם האדם וחי בהם - אני ה', היינו שיהיה נעשה מן 'אני אחרון' - 'אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים' כנזכר לעיל. והבין.

חשון? תוריד את המכסה

ה'דגל' מביא כאן את חידושו הבולט של הבעש"ט הקדוש, שכל המציאות כולה היא אלקות. גם בתוך הקליפה והעבירה מסתתר אלופו של עולם. ואם אתה לא רואה כאן אור - תסבב את מכסה ה'שבת לאמפ' ותראה אותו, אבל הוא נמצא כבר כאן גם עכשיו. הוא רק בגלות.

היסוד הזה מחולל הרבה מאוד מהפכות בחיים, ואחת מהן היא שהאדם קולט שאין באמת אפשרות להתרחק מהשי"ת. בהסתכלות פשוטה, נראה לו לאדם שכשהוא עובר עבירה הוא מנותק מהשי"ת, הוא מרוחק ממנו רח"ל. אבל האמת היא, שהחטא עצמו אינו יכול להיות קיים בלי אלופו של עולם. אין קיום בעולם מבלעדי קיומו של הקל הגדול והנורא. אם אתה קיים, חושב, מדבר, ואפילו רוצה לחטוא רחמנא ליצלן - הרי השי"ת נמצא כאן. גם היצר הבווער ביותר - אינו יכול לבעור מבלי אלופו של עולם. הדבר הנורא והמכאיב כאן הוא רק שהוא בגלות בהסתרה רחמנא ליצלן. אך הוא נמצא כאן. ולכן לחטוא אפשר רק עם רוח שטות והסתלקות הדעת. כי אם לא כן, אין תחטא והוא נמצא כאן. רק שטוה יכול לחטוא רח"ל.

תשאל ותצחק בכאבו: רוח השטות שולטת עליי! אני רואה רק חושן! השבת-לאמפ' גסור! הרי הבעש"ט הקדוש כבר עונה לך במקום אחר, שבעצם זה שהאדם יודע שבאמת בתוכי הסתרה יש אור, שאלופו של עולם נמצא גם בתוך הנסיון המר שהוא נמצא בו - בעצם זה "מיד יתפרדו כל פועלי או"ן והנסיון ייגמול לו. ההוראה המעשית שעלינו לקחת מהיסוד הזה היא **קודם כל**, היא שאם אנחנו חיים, השי"ת נמצא איתנו ובתוכנו. אנחנו לעצמנו לא יכולים להיות קיימים. כל קיום שרק יהיה - זה הקב"ה. וזהו דרך קלה מאוד להיזכר בהשי"ת ולהתחבר אליו. אם אני קיים - הוא כאן ואני מתחבר אליו. צריך פשוט לא להתכחש למציאות, וכבר מחוברים להשי"ת. ו**שנית**, כשיש נסיון של חטא, מבינים שגם בדבר הזה עצמו יש אלופו של עולם, ולכן אנו צריכים לעשות בו רק את מה שהוא יתברך רוצה שנעשה, ונהיה טיפשים אם נעשה משהו שנגמד לרצונו יתברך ח"ו בדיוק כאן.

עומד לו 'שבת לאמפ' בעיצומו של חדר שכולו חושך, ושמערל כולו עצבים ודמעות: למה השאירו חושך בחדר הזה? אי אפשר לזוז כאן!

בערל צוחק לו בפנים. "שמערל, יש כאן אור!". אדישותו של בחירו מוציאה אותו מהכלים ושמערל פשוט בוכה, "למה אתה מתלוצץ ממני? אין כאן אור!!! איך אתה יכול להכחיש את המציאות?!"

בערל ניגש בחיוך אל ה'שבת לאמפ', מסובב את העץ מלמעלה, ופתאום מציף אור גדול את החדר. "אז היה כאן אור או לא היה?".

'אני' בכל אופן

ה'דגל' מחנה אפרים' מבאר השבוע בדרך מרוממת את הפסוק "אלה המצוות אשר יעשה אותם האדם וחי בהם אני ה'", על פי מאמר ששמע מוקינו אור שבעת הימים הבעש"ט הקדוש זי"ע:

"שמעתי מן אדוני אבי זקני זללה"י כי 'חטא' - אלופו של עולם מוסתר בו. ודברי פי חכם חן. ופירושו, כי האלף היא אינה נגלית, ואינה ניכרת במבטא, והיא באחרונה. וכן בחיבת 'טמא' רחמנא ליצלן, גם כן הא' הוא מובלע באחרונה". האלף נמצאת ב'חטא' וב'טמא', אבל לא מבטאים אותה והיא גם האות האחרונה. אומר הבעש"ט הקדוש שזה מרמז שבאמת אלופו של עולם נמצא גם בתוך החטא, אלא שהוא מוסתר.

ומבאר ה'דגל' את דברי זקינו: **"ולבין זה, כי האדם העובר עבירה ח"ו, אז הוא הסתלקות הדעת מעליו, כמאמרם ז"ל 'אין אדם עובר עבירה וכו' [אלא אם כן נכנס בו רוח שטות], ואז הוא מחשב בודאי שעזב ה' את הארץ ואינו משגיח בה. כי אם היה יודע ומאמין בה שנגד ה' כל מפעליו, שהוא משגיח עליו בכל עסקיו, בודאי לא היה עובר עבירה כלל."**

"ובאמת הוא בודאי שקר גמור, כי בודאי גם שם יש השגחתו מאתו יתברך, כי אם יצויר העדר השגחתו משם אף רגע אחד - מיד היה מת באותו רגע, ולא היה כח לו לעשות שום דבר. אך שבודאי שם גם כן הוא הקב"ה, אך בהעלם ובהסתרה מאד, ועל זה מרמז הסתרת הא' - שהוא אלופו של עולם, והוא באחרונה."

אם ח"ו עומד אדם לחטוא רח"ל, והוא נובע מכך שהוא לא מרגיש בהשי"ת נמצא איתו, הוא פשוט שטוה. משום שאם הוא הולך לחטוא - עצם זה כבר אומר שהשי"ת נמצא כאן. שהרי בלעדיו גם לא היה יכול לחטוא. כי אין שום קיום ומציאות בעולם - גם אם מציאות של חטא רח"ל - בלי אלופו של עולם. אם לא להשי"ת מחיה אותו ברגע החטא עצמו רחמנא ליצלן, היה מת באותו הרגע. אלא מה? החוטא נכנסת בו רוח שטות, והיינו שהדעת מסתלקת ממנו, וממילא הוא לא קולט שהשי"ת נמצא כאן. אבל בכל ה'שבת נמצא כל הזמן.

וכאן מבאר ה'דגל' שהעבירה היא בבחינת 'אני אחרון', מפני שכאמור בעבירה האור האלקי הוא ח"ו בבחינת אחרון והסתר. ולמעשה, בחינת 'אני אחרון' משתוקקת שתעשה ממנה 'אני ראשון'. וזאת כיצד? על ידי שתמנע ממנה, או שתעשה עליה תשובה, וכן כשאתה עושה מצוה בכלל: **"יהנה בודאי כשארם בא"**

שבע המידות

האם שייך לאנשים כערכנו העסק בתיקון המידות לפי הסדר? ומה היא הדרך השווה לכל נפש להאחז באורם של שבע המידות המאירות בימים האלו? ואיך יוצאים גם משער החמישים דטומאה?

ובשבוע של מידת ה**הוד**, להשיקע במחשבות של הודאה וביטול להשי"ת, ורק להשי"ת, כשנשתדל להגיע להכרה כי 'כל עין לך תצפה' העין שייכת להשי"ת, ורק אליו היא מיועדת, וחלילה להשתמש בה להיפך רצונו.

ובשתי השבועות האחרונות של **יסוד ומלכות** אשר הם מידות כלליות יותר, נחשוב בשבוע של **יסוד** על כך שכל מציאותנו מקושרת להשי"ת, ושם הוא מקור התענוג האמיתי שלנו, ובשבוע של **מלכות**, על כך שאנו מקבלים על עצמנו עול מלכות שמים להיות לגמרי עבדים נאמנים לו ית', כאשר כל אחד כידי ה' הטובה עליו יוכל להרחיב ולהעמיק בתבונת לבו ושכלו בעניינים עד שהעבודה של שמירת עיניינים, תחקק בכל כוחות הנפש, ותלווה לכל השנה.

וכמובן זו רק דוגמא וכך הוא גם בביטול תורה או בעבודת התפילה כל אחד לפי העניין המתאים לו.

ג יסוד גדול בעבודה

יצוין כי אם שנקטנו כאן בקצה המזלג את ענייניהם של שבעת המידות, ראוי להעמיק יותר כל אחד ולהתבונן כראוי בעניינם של שבעת המידות, מפי ספרים וסופרים, כי ככלל הם יסוד גדול לעבודת השי"ת, לדעת לנצל כראוי זמנים מסוגלים.

לדוגמא בשבועות של שבעה דנחמתא אחרי תשעה באב, אשר כל שבוע מכוון כנגד ספירה אחרת, או בשבעת ימי חג הסוכות, ושבעת ההקפות סביב הבימה, אשר כולם מכוונים כנגד ז' הספירות, וכשנלמד אותם כראוי נוכל לנצל היטב את אוצרות הימים שיחללו היטב בנפשנו, כאשר אין חולק שבודרנו אנו נחוצה ההבנה וקליטת הדברים בעומקם בכדי להתחבר כראוי לעבודת ה'.

וחשוב לציין כי לצד כל זה, **העסק בלימוד התורה הקדושה** גם הוא אחד ההכנות הגדולות והמועילות לקבלת התורה, כך משמע מלשון הבית אהרן שהבאנו בראש המאמר, וכך מובא מהרבה צדיקים.

ואם כלל ישראל כשיצאו ממצרים יצאו ממ"ט שערי טומאה בימים אלו, כשעדיין לא היה להם התורה, הרי היום שיש לנו התורה נוכל לצאת גם משער החמישים דטומאה, כידוע מהאור החיים הקדוש, כי כלל ישראל במצרים לא נכנסו לשער ה' משערי הטומאה, כי לא היה להם כח התורה, ולכן אילו נכנסו לשער ה' לא היו יכולים לצאת, אבל עם כח התורה נוכל לצאת גם מטומאת שער החמישים.

יתן ה' ואכן נזכה להיטהר מקליפותינו וטומאותינו לנצח, ותגלה ותראה מלכותו עלינו בזמן קרוב.

ב עבודה פרטית לפי שבעת המידות

אך עדיין איננו צריכים לעזוב לגמרי את האור של שבעת המידות המאיר בשבעה שבועות אלו, כאשר כל שבוע יש אור והשפעה של מידה אלקית אחרת, כי עם קצת מחשבה נוכל למצוא את הדרך להתדבק באור הזה, גם בתוך העבודה הפרטית המיוחדת שלנו, ולפחות באופן כללי כל שבוע במידה שלו.

ולדוגמא, יהודי שראה כי ה'חור' שלו, הפינה בנפש שמפריע לאמירת הנעשה ונשמע שלו, הוא בעניין של שמירת עיניינים, והוא החליט לעבוד על שמירת עיניינים בשבעה שבועות אלו, יוכל להאיר את עבודתו בצורה כזו.

בשבוע הראשון שבה מאירה מידת ה**חסד**, ישקיע במחשבות על גודל חסד ה' שנתן לו עיניינים לראות, על המתנה הגדולה של העיניינים, ועל המצוות הרבות שהקב"ה נתן לנו בחסדו הגדול על העיניינים, כראיית צדיקים ראיית דברי תורה וכדומה. ומתוך כך יבוא להכרה כמה לא מתאים למרוד בהקב"ה ולהיות כפוי טובה על חסד גדול כזה, **כשהתבוננויות כאלו בשבוע כזה, נספגת בנפש פי כמה במזון אחר, כאשר קדושת ואור הזמן מסייע לכך.**

וניתן גם לחשוב מזוית אחרת, על חלק האהבה זרה שיש בנסינות של שמירת עיניינים, להתבונן ולפתח את האהבות האמיתיות, אהבה אמיתית להשי"ת לתורה הקדושה, ולכלל ישראל, ומתוך כך למאוס באהבות הזרות המונעים אותנו מהאהבות האמיתיות והנצחיות.

וכן הלאה, בשבוע הבא שבה מאירה מידת ה**גבורה** ישקיע במחשבות על הצמצום שהקב"ה הגביל את חסדיו, וקבע שדבר זה אסור לעם קדושו. על העונשים הרבים המובאים בספ"ק על שמירת עיניינים שהקב"ה הטיל אותם בכדי לשמור אותנו שלא נצא חוץ לגבולות הקדושה שהוא קבע לנו, אשר לכן כשיש חסרון בשמירת עיניינים, מפסידים גם את ההרגשים היהודיים של קירבת ה' והמוחו מיטמטם מהבנה אמיתית בתורה ח"ו.

וכך גם בשבוע של מידת ה**תפארת**, לחשוב על מיאוס והעדר הפאר והיופי בעניינים מאוסים, מול היופי והפאר שיש בתורה ובקדושה ובהנהגה יהודית טהורה. או לחשוב על קדושת התורה הקדושה הרומזת ל'תפארת' עד שנחשב שכר עבירה כנגד הפסדה, ולא נרצה להפסיד את קדושת התורה ע"י חוסר זהירות בשמירת עיניינים.

ולאחמ"כ בשבוע הבא בו מאירה מידת ה**נצח** האלוקית, נשתדל לפתח את הכח האלוקי שבנו לעמול בעבודה גם כאשר איננו מבינים ומרגישים טעם וחיות, ואדרבה הלב בוחר להיפך, אלא שכה המסירת נפש שבנו מתגבר עליו. וכך גם נחשוב תחבולות איך לנצל את כל המפריעים להחלטתנו בעבודה של שמירת עיניינים.

א עבודת הימים

ימי ספירת העומר הם ימים יסודיים ושוורשיים מאד שכל העבודה של כל השנה תלויה בהם, כמו שכתב האור המאיר, וכעין זה מובא מהרש"ש פסח ימי ספירת העומר הם שורש לכל ימות השנה, ובדרך שאדם הולך בהם בו מוליכין אותו כל השנה, יש לנו אם כן ללמוד קצת איך לנצל כראוי את הימים האלו.

בתפילת 'רבנו של עולם' שאומרים מדי יום בשבועות אלו אחרי ספירת העומר (שאגב, היא תפילה קדומה מאד שיסודתה בהריי קודש, ובספ"ק כתר שם טוב, כבר מובא ביאורים מרבני הבעש"ט הק' שאמר על נוסח התפילה הזו) אנו מבקשים מדי יום שנוכה לתקן פרט אחד מאחד משבע המידות.

ומשמע מכך שהימים האלו מיועדים לתיקון שבע המידות. וכן מובא מהאריז"ל בשער הכוונות (ספ"ק"ע סוף דרוש י"א) "שיש לאדם לכוין במ"ט ימים אלו לתקן כל אשר חטא בכל ז' הספירות", ובספ"ק רואים שיש לעסוק בפועל ממש בתיקון וזיכוך אלו המידות בנפש האדם.

ויש להתבונן איך אנשים כערכנו שייכים לעבודה הזו? כי אם אחד מבינינו יתחיל לעבוד על סדר הימים ביום הראשון על חסד שבחסד, וביום השני על חסד שבגבורה, וכן יקפוז כל יום ממידה למידה הרי לא יעלה בידו מאומה.

ולכאורה העבודה הזו לתקן כל יום ספירה אחרת על הסדר, היא עבודה הנעלית מבינתנו השייכת רק לצדיקי הדור, אשר כבר ביטלו את כל ישותם לרצון ה', והעבודה שלהם אינה לעקור את המידות הרעות, אלא להעמיד את המידות על מתכותם כראוי.

וכן כבר כתב ב'בית אהרן' בזמנו וזה לשון קדשו: "הגם שכתבו בספרים שצריך לתקן כל המידות, אבל מזה אין אנו יודעים, ולכן יש להתכונן על ידי העסק בתורה הקדושה".

מבואר גם מדבריו שהעיסוק בתיקון כל המידות על הסדר, הוא דבר שאינו נוגע לאנשים מן השורה, ואשר על כן יש לעסוק בתורה ולמצוא בה את התיקונים הראויים לפי ערכנו.

הדרך הסלולה אם כן לאנשים מן השורה להכין את הנפש לקבלת התורה, הוא למצוא את אותם מקומות בנפש הסותרים עם קבלת התורה, אותם נטיות המתנגדות לרצונו הפנימי להתבטל לגמרי לרצון ה', ולומר נעשה ונשמע ככלה המפקירה עצמה לחתן, ולעבוד על נקודות פרטיות אלו.

אצל אחד זה יהיה שמירת עיניינים, ואצל השני זה יהיה ביטול תורה, ואצל השלישי זה יהיה תפילה בכוונה, כל אחד כפי ערכו יוכל למצוא את הפינה בנפש שלו שתקרב אותו יותר לקבלת התורה, ושם לעבוד, וכך ננצל כראוי את עבודת הימים. כי זה כל מהות הימים, הכנה והכשר הנפש לקבלת התורה.

כי כלל זה לימדנו חז"ל (אבות פ"ב מ"ט) "לא עליך המלאכה לגמור ואי אתה בן חורין ליפטר ממנה", גם אם אין ביכלתנו להשלים את עניין תיקון המידות כבודות עברו, אך אסור לנו לוותר על המקצת שלנו, וזה מה שיביא לנו את ה'קבלת התורה' בדרגא שלנו.

רשימה / כללי וחיצי קודש ממאורי החסידות

מצות התוכחה צריכה להיות מצד האהבה אל הזולת, כמו השי"ת ש'את אשר יאהב ה' יזכיה'

מדרן הבעש"ט הק' ז"ע (כתר שם טוב רס"ב לימוד היומי השבוע ג' אייר)

<p>לעילוי נשמות הרב החסיד ה' דן ב"ר חיים ז"ל שווארץ מלבי ע"ל אייר השע"ח בית בני היריה ה' חיים שווארץ שליט"א</p>	<p>נרבת הרה"ח ה' יהודה הלוי האפמאן שליט"א הישיבים להגל הולדת בנו למזל טוב בסבת פתח תקוה י"ג יחזקאל וית' חיים שפת וית' חיים</p>	<p>נרבת הרה"ח ה' ישראל בר"ע בלום שליט"א להגל הולדת בנו למזל טוב בסבת פתח תקוה י"ג יחזקאל וית' חיים שפת וית' חיים</p>	<p>נרבת הרה"ח ה' אהרן בר"ד ווייס שליט"א להגל הולדת בנו למזל טוב בסבת פתח תקוה י"ג יחזקאל וית' חיים שפת וית' חיים</p>	<p>נרבת הרה"ח ה' יוסף שלום ראזנפעלד שליט"א להגל הולדת בנותיו למזל טוב בסבת פתח תקוה י"ג יחזקאל וית' חיים שפת וית' חיים</p>	<p>נרבת הרה"ח ה' אהרן יאקאבאוויטש שליט"א להגל הולדת בנו למזל טוב בסבת פתח תקוה י"ג יחזקאל וית' חיים שפת וית' חיים</p>	<p>נרבת מזל טוב ליודית חושב הרה"ח ה' יצחק יעקב אייזנער שליט"א משכירי החסידים להגל הולדת בנו למזל טוב בסבת פתח תקוה י"ג יחזקאל וית' חיים שפת וית' חיים</p>
---	--	--	--	--	---	--

מהי עבודת ספירת העומר?

שאלה:

עומדים אנו בעיצומם של ימי ספירת העומר, ורציתי להבין מה כוונתה הפנימית של מצוה זו על פי תורת החסידות, ומה פשר ההתלהבות וההתעוררות המיוחדת שחסידי ואנשי מעשה מתלהבים בה, ומהי בכללות עבודת המצוה?

תשובה:

א. אור אלקי במעשה המצוה

לפני שניכנס למהותה הפרטית של מצוה זו, צריך להקדים שקודם כל מדובר במצוה! כל מצוה שרק תהיה, ממשכה אור אלקי על נשמתך. הנשמה שהיתה לך לפני שירדת לגוף ותהיה לך לאחר שתתעלה מהגוף - מקבלת אור מיוחד בכל מצוה שאתה מקיים ומתרוממת מאוד מכן. ולכן אומרים ב'ברכת המצוות' 'אשר קדשנו במצותיו', שכוונת הדברים היא שהוא מקדש אותנו בקדושתו האלקית על ידי קיום מצוותיו.

כך שבעצם הספירה אתה ממשיך על עצמך אור אלקי. וכמה שאתה מאמין יותר בכך - נמשך עליך יותר אור. כי הכלל הוא שהאמונה בקדושת המצוה נותנת איכות אחרת לגמרי למצוה, היינו תוספת אור אלקי. וככל שהאמונה אמיתית ועמוקה יותר - כך נמשך יותר אור.

אור זה שממשיכים בכל מצוה - הוא הוא השכר בגן עדן ולעתיד לבוא לאחר תחיית המתים. כי לכאורה ישאל השואל: איזה אור נשפע עלי? הריני מקיים מצוות יומם ולילה בלי סוף, ואיני מרגיש שום אור, ולא עוד אלא שלפי דבריכם מדובר באור אלקי נשגב אין קץ שהיה צריך להפוך אותי לגמרי בכל מצוה ומצוה, והרי אינני מרגיש כלום. והתשובה היא, שאכן, דווקא משום שמדובר באור אלקי, אין זה מורגש בעולם הגשמי. כי כדי להרגיש באור אלקי, צריכים כלים של השגה אלקית. לכן המקום והזמן שיתגלה האור האלקי, זה רק בגן עדן וביתר שאת לעתיד לבוא לאחר תחיית המתים - בעולם הרוחני. זוהי בעצם כל מהותו של שכר עולם הבא: השגת אלקות שכתוצאה מהאור האלקי שנמשך על הנשמה במצוותיה כאן עלי אדמות, והיינו "הננים מזיו השכינה". אולם עד אז, עד הכניסה בשערי גן עדן או התחיה לעתיד לבוא, האור מוסתר ומופקד בנשמה. הסיבה פשוטה: מדובר בהשגות אלקות, וכאן זה עולם גשמי, ולא ישיג הגשמי את הרוחני.

אולם צריך לזכור כל העת, שגם כשהאור מוסתר ומופקד בנשמה, הוא קיים. גם אם איננו מרגישים זאת, אין זה אלא שנדמינו לעוורים המגשישים באפילה כלפי השגת אלקות, כי אין לנו את העיניים הרוחניות הראויות לכך, אבל גם כשהעיוור אינו רואה - עדיין אין זה אומר כלל שזה לא קיים. זה פשוט לא גלוי לפנינו. אף אנחנו, אמנם איננו רואים עתה את האור, אבל הוא קיים, והוא עוד יותר קיים מאשר גופנו קיים, כי הוא אלקי נצחי ואין סופי. קיים עדן ולעתיד לבוא נראה זאת.

ובכל זאת, מעט מזעיר מן האור אפשר לראות גם בעולמנו. ולא שאפשר לראות זאת כאן בעולם הגשמי, אלא שיכול יהודי להפקיע את עצמו מן העולם הגשמי, כשמזכך את חומריותו ואינו חי ומתגשם בתאוות העולם הזה, ובד בבד משתדל לחיות חי רוחניים וחיי נשמה, בעוסקו בתורה ובתפילה ובמצוות - אזי, כיון שזוכה לטעום טעם עולם הבא, יכול להרגיש הארה כלשהי מהארת הנשמה - שכאמור מורגשת בעולם הבא. וכל כמה שהוא חי רוחנית ואינו חי גשמית - יוכל לטעום יותר מן האור הנמשך עליו בכל מצוה, זוהי הארה ורגשי הקודש המורגשים בעת קיום המצוות לכל המזדכך ומתעלה. כמובן שכל זה רק מעט מזעיר הניתן להשיג בעולם הגשמי.

ואמנם צדיקים, שמזוככים לגמרי מכל החומר ולבם השמאלי חלל בקרבם, והם רק נשמה בגילוי - הם זוכים לבחינת "עולמך תראה בחיך", וכבר מרגישים כאן את האור האלקי מעין עולם הבא.

ב. ספירת העומר - כח הטהרה

אם נתבאר עד כאן שבכל מצוה יש אור אלקי, הרי שצריך לדעת, שבכל מצוה האור הינו עם גוון מיוחד והשגה מיוחדת. לכל אור יש את הכח שלו והמהות הפרטית שלו. וכאן אנו מגיעים למענה על שאלתך: מהי מהותה של מצות הספירה?

התשובה בכמה מילים היא, שמצות הספירה היא טהרה. כנוסח התפילה "אתה ציינתנו על ידי משה עבדך לספור ספירת העומר לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו... כדי שיטהרו נפשך עמך ישראל מזהמתם".

אנו בעצמנו נשמות קדושות וטהורות, אך יש לנו גוף ויש לנו נפש בהמית. הם מושכים אותנו לדברים חומריים וגופניים, וככל מהותו של העולם הזה הדומה ללילה - היינו שכל מטרנו חושך והסתרה; להסתיר את האור והבהירות לראות את אמיתת מציאותו יתברך. העולם הזה כולו סובב סביב הרגשת הישות. הגוף והנפש הבהמית צועקים: אני. אני. אני. אני חזק. אני גדול. אני נהנה. אני רוצה. אני אעשה... זה כל העולם הזה, וזוהי בעצם קליפה, זוהי זוהמא, זוהי טומאה.

אנו צריכים להתרחץ ולהיטהר מכל הלכלוכים האלה, וכיצד אנחנו יכולים לזכות לכך? הרי "אלמלא הקב"ה עזרו לא יכול לוי!" והרי אנו רואים כמה העולם הזה תקף וחזק עד שנראה שאי אפשר להשתחרר מכבליו. לכן נתן לנו השי"ת את מצות ספירת העומר, שכאמור, האור האלקי המיוחד שבמצוה זו הוא כח הטהרה; כח עליון הניתן לנשמה להתרומם מן העולם הזה וטומאותיו. וכאמור, גם אם מישוה אינו מרגיש את האור, הרי המציאות היא שנמשך עליו האור. וכיון שהאור הפרטי של מצוה זו הוא כח הטהרה, הרי שהאדם הזוכה לספור ספירת העומר ולעסוק בעבודתה - עבודת הטהרה, זוכה לטהרה!

ג. הטהרה - כל היום

אך זאת לדעת, שעבודת הספירה והטהרה אינה מצטמצמת לדקות הבודדות של מצות הספירה. כי מכך שהמצוה היא לספור "ימים" ו"שבועות", אנו למדים שהימים והשבועות עצמם הינם ימי טהרה. במילים אחרות: המצוה היא להגדיר את הזמן כזמן של עומר, דהיינו זמן של טהרה והכנה לקבלת התורה. הספירה בעצם הופכת את כל היום להגדרה ומשמעות של טהרה. לכן למשל נוהגים לכתוב במכתבים את היום בספירה. וכי אם ספרנו אתמול בלילה ספירת העומר אנו צריכים כבר להזכיר זאת כתאריך? אך התשובה היא כי אכן יום הספירה הוא תאריך. יום הספירה הופך להיות מציאות של יום מסוג אחר. מציאות של יום מטהר.

ניתן להגדיר זאת כך: כל ימי הספירה הינם 'מקוה' אחד ארוך... טבילה אחת ארוכה של 49 ימים בהם אנחנו נמצאים בתוך המים המטהרים. מקוה הוא בעצם כח של טהרה, וכך גם 49 הימים הינם מקוה עליון המטהר אותנו.

ד. למה 49 ימים?

תישאל השאלה אם כן: למה צריך לקחת כל כך הרבה זמן לטבול? וכי אי אפשר לטבול רגע אחד ולהישאר טהור?

התשובה היא, שבימים אלו אנחנו מקבלים את כח הטהרה מכל הנסיגות השונים שרק יהיו לנו בכל השנה. כיון שכך, אנחנו חייבים להיטהר דווקא 7 X 7, כי העולם הזה קיים

במספרים אלו. מציאות הזמן היא שבעה ימים, ומציאות המקום היא ר' ורוחות וחלל באמצע, כך שארבעים ותשעה ימים כוללים את כל פרטי ואופני העולם הזה שהם אנחנו צריכים להיטהר, כשביום החמישים אנחנו כבר יוצאים מן המקוה טהורים לגמרי; עם הכח להשתחרר מן העולם הזה ומשיכותיו כולן כולל כולן.

לפי זה מובן גם כמה גורלית היא התקופה הזאת לכל השנה. כי באלו ארבעים ותשעה ימים אנו מקבלים כח להתגבר על כל הנסיגות והמשיכות לעולם הזה: קנאה, תאוה, גאווה, וכבוד, ובכלל הישות וטומאת הנפש הבהמית, על כל הצורות והאופנים המרובים - על כל אלו אנחנו מקבלים עכשיו את הכח להיטהר מהם.

וכל זה תלוי, עד כמה אנחנו מצליחים לחיות בימים אלו בתנועה של טהרה.

ה. ההשתקקות

עתה נשאלת השאלה, מהי עבודת הספירה והטהרה? במילים אחרות: מהי הפנימיות של מצות הספירה? מה נדרש מאיתנו לעשות כדי לזכות לטהרה?

והתשובה היא, שכמבואר בספרי הקדמונים, מצות הספירה היא ההשתקקות לקבלת התורה. ובעומק, זוהי עבודת הטהרה.

העבודה בימים אלו ההשתקקות להשתחרר מהנפש הבהמית. הרצון העמוק לצאת. אי ההשלמה עם המציאות שהגוף והעולם הזה קובעים לי את סדר היום, ואי השלמה עם הקביעה השקראית כאילו אני חלק מן העולם השפל וצריך להיכנע לתאוותיו ומשיכותיו.

בימים אלו אנחנו עוסקים פשוט בלא להשלים! אנחנו עוסקים להכיר בוודאות הכי ברורה שאפשר לצאת מהמציאות הזאת של חושך, ולרצות את זה. לרצות להתנתק משקירות העולם הזה, ולהתחבר לאמיתת אלקותו יתברך.

ו. עבודה למעשה

ומכאן אנו באים לפרטי העבודה למעשה:

א. לפני הספירה יש להתבונן קצת שהולכים לקיים מצות השי"ת. שכפי שהקודם, כל מצוה ממשיכה עלינו אור אלקי. צריך להאמין ולרצות בקדושת המצוה הכללית, ובסגולתה הפרטית: הטהרה. וזה מה שעושים בעצם באמירת ה"לשם יחוד", כשאומרים "הנני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה... והיינו נועם ה' אלקינו עלינו ומעשי ידינו כוננה עלינו".

ב. עצם מצות הספירה, יש לקיים מתוך התלהבות, והכנעה ואמונה ובעיקר בהשתקקות להתנתקות מעולם הזה והתקרבות להשי"ת.

ג. לאחר הספירה יש לבקש מהשי"ת שאכן נזכה לזה, כי בלעדיו אי אפשר להגיע בעצמנו. וזהו בעצם תפילת "רבונו של עולם", שמהותו לעורר ולבקש רחמים "ואטור ואתקדש בקדושה של מעלה...".

ד. ובכלליות, יש לעסוק בימים אלו להעמיד אצלנו את הערכים הנכונים - כי על ידי כן נשתוקק עליהם. היינו להעמיד אצלנו את ערך הנשמה, שנדע את ערכה הנכון - היותה חלק אלוך ממעל החבוקה ודבוקה בו, וכן הלאה ביתר פירוט ועומק; להעמיד את ערך התורה והמצוות - היותן חכמתו ורצונו ואורו יתברך, וכן הלאה ביתר עומק, וכן לתקוע את האמונה שזה שייך אלינו, שאנחנו בעצמנו בעלי נשמה אלקית, ואנחנו בעצמנו הולכים לזכות בתורה (כפי הכלל ב'רצון' ותענוג' - כפי שהורחב כבר בעבר כאן במדור - שכשאדם יודע את ערכו הנכון של הדבר, ויודע שהדבר הזה שייך אליו, הוא רוצה בו, ועל ידי כך מתענג לאחר מכן בהשגתו).

בהצלחה ובסייעתא דשמיא!